

Pissebedden

Isopoda

Pissebedden (Isopoda) komen algemeen voor in de bodem en vormen over het algemeen géén plaag, maar leven voornamelijk van dood organisch materiaal. In de biologische teelt van groenten wordt zeer veel compost gebruikt waardoor hoge dichtheden van pissebedden kunnen ontstaan. In die gevallen kunnen ze ook schade aan planten geven. Nederland kent in totaal 37 soorten landpissebedden. Op grond van de vorm van het lichaam en het gedrag kunnen 4 groepen onderscheiden worden: de 'renners', de 'kruipers', de 'vastklampers' en de 'oprollers'. Daarvan zijn 2 groepen schadelijk, namelijk de 'renners' en de 'oprollers'.

Herkenning

- circa 1,5 cm lang; ovaalvormig; grijsblauw of paarsachtig gekeurd
- te onderscheiden kop; borststuk (thorax) met 7 segmenten; achterlijf (abdomen) met 6 segmenten
- 7 paar poten, aan ieder segment van het borststuk 1 paar

De schadelijke pissebedden die in kassen werden gesignaleerd, zijn in te delen in de categorie 'renners', die snel weggrennen bij verstoring of 'oprollers', die zich bij verstoring direct oprollen tot een balletje. De meest voorkomende soorten waren de 'renner' *Porcellio scaber* en de 'roller' *Armadillidium vulgare*. In enkele gevallen is de subtropische soort *Porcellionides pruinosus* waargenomen, die zeer snel wegschiet bij verstoring.

Renners

- slank lichaam en lange poten
- rennen zeer snel weg als ze verstoord worden

Oprollers

- kunnen zich oprollen tot een balletje, ze zien er dan uit als een klein grijs pilletje

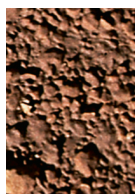
Pissebed (renner) *Porcellio scaber*.

Bron: Wageningen UR Glastuinbouw.

Pissebed (roller) *Armadillidium vulgare*.

Bron: Wageningen UR Glastuinbouw.

Levenswijze

De eieren worden in een broedbuidel gelegd. Een paar dagen nadat de pissebedden in jonge stadia uit de eieren zijn gekropen, breekt de broedbuidel en laten ze zich vallen op de grond. Tijdens de groei vervellen pissebedden meerdere keren. De cyclus is vrij traag en duurt 3 tot 4 maanden (afhankelijk van de temperatuur). Pissebedden kunnen het hele jaar optreden, maar geven vooral schade in de zomer als ze massaal voorkomen.

Periode met schade in het jaar

jan feb mrt apr mei juni juli aug sept okt nov dec

In kassen kan het hele jaar door schade optreden.

Waardplanten

Pissebedden zijn niet gewasgebonden, ze hebben een lichte voorkeur voor paprika en komkommer.

Schadebeelden

- Vraat aan bladeren komt voor (zie foto). De meeste gewasschade ontstaat aan een jong paprikagewas in de winter. In het ergste geval kan de gehele kop uit de plant gevreten worden. Bij een hoge concentratie pissebedden kan ook de poot van een komkommerplant aangetast worden.
- Pissebedden schrapen langs vruchten (bij komkommer).
- Pissebedden vreten aan vruchtkelken (bij paprika).

Bestrijding

- Geen vruchten op de grond gooien.
- Onkruid wieden.
- Het gebruik van goed uitgerijpte compost (met veel fijne delen) geeft een rem op de ontwikkeling van pissebedden.
- Kop van de plant warm houden.
- Het toepassen van grondontsmetting.
- Bij extreme aantastingen omgekeerde schaaltes neerleggen en elke ochtend de pissebedden met een hobbybrander verbranden.

Schade bij paprika.

Bron: Wageningen UR Glastuinbouw.

Schade bij komkommer.

Bron: Wageningen UR Glastuinbouw.